

סיכום ישיבת וועדת היגוי – פגישה מספר 26 מתאריך 07.09.2023

נוכחים:

חברי ועדה:

המשרד להגנת הסביבה: שולי נזר

חשכ"ל: אילנית וורנר

משרד הביטחון: זהר ירמיהו

אגף תקציבים: יגאל גוטשל

נציגות רמ"י: יוסי מזרחי

משתתפים נוספים:

המשרד להגנת הסביבה: מרק כץ, אבי חיים, נועם פוניה, איתי בן דוד, חני עבדת, מיכל לוי, רעות רבי ואברי לכמן.
החברה לשירותי איה"ס: אולג גרנד, מתי כספי.

סיכום הישיבה:

- סטטוס הפרויקט:** בסה"כ 27 פרויקטים הושלמו. שוחררו להמשך פיתוח 7,529 דונם (448 מאז ועדת ההיגוי האחרונה), 64% ביחס ליעד לשנת 2023 (יעד מצטבר מתחילת הפרויקט)
- מאז ועדת ההיגוי הקודמת הושלם השיקום באתרים הבאים: כל בסיס תובלה טירת הכרמל (מ.ק. 148), אזור 4 במטמנת יבנה, פוליגונים 6 ו-7 באסי"פ נתניה והושלמו פעולות פינוי האסבסט בכל מתחם חבצלת השרון.
- מתחילת הפרויקט פונתה ליעדי קצה כ-1.39 מיליון טון קרקע מזוהמת (כ-210 אלף טון מאז ועדת ההיגוי האחרונה)
- מתחילת הפרויקט פונתה ליעדי קצה להטמנה כ-716 אלף טון פסולת לא כולל מחזור פסולת (באתר עצמו או באתרי קצה)
- התחייבויות תקציביות בפרויקט:**
מאז ועדת היגוי 25 שהתקיימה בתאריך 30/3/23 קיימים עיכובים בהוצאת הזמנות עבודה חדשות לחברה לשירותי איכות הסביבה, בשל פער בשריון תקציב בתקנה מול אגף תקציבים, ועיכובים בקבלת התחייבויות תקציביות מרמ"י עבור המשרד להגנ"ס.
יגאל עדכן שאישור עקרוני להגדלת התקנה מאגף תקציבים תועבר תוך כשבועיים, ואז יהיה אפשר להגיש בקשה מהחשב הכללי לוועדת הכספים. אילנית עדכנה שתפעל להוצאת ההזמנות על בסיס האישור העקרוני. יוסי עדכן שעם סיום חילופי התפקידים ברמ"י נושא הוצאת ההתחייבויות החל לעבוד בצורה מהירה יותר והכנות לקראת הוצאת ההתחייבויות מבוצעות עוד טרם ועדת ההיגוי. אבי ואולג הדגישו שככל ומשך הזמן לקבלת הזמנות עבודה יהיה קצר וידוע מראש, הדבר יאפשר התנהלות יעילה ומהירה יותר של החברה לשירותי איכות הסביבה הן אל מול ספקים חיצוניים, הן בנושא עמידה בלוחות זמנים בשלבים השונים של שיקום האתרים.

איכות אוויר • שינוי אקלים • חומרים מסוכנים • רישוי עסקים • אסבסט • שפכים תעשייתיים • קרקעות מזוהמות • קרינה • רעש • חירום
המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

כנפי נשרים 5, ת.ד. 34033 ירושלים 91340 | טל': 02-6553844 | פקס: 02-6553871
www.sviva.gov.il

shulin@sviva.gov.il

6. החלטות וועדת ההיגוי:

6.1. כניסה לאתרים עם חשד לסיכון בטיחותי מנפצים ותקצוב הפעלת יועץ נפצים:

בהמשך להתלקחות נפצים באתר תע"ש נוף ים הנכלל בפרויקט עולה הצורך להסדיר הליך קליטת אתרים בעלי פוטנציאל סיכון בטיחותי מחומרי נפץ בפרויקט. בעת העלאת צורך בקליטת אתר בפרויקט על ידי מי מהגופים החברים בוועדת ההיגוי, תערוך זרוע הביצוע בירור האם באתר התבצעו פעולות בעלות סיכון בטיחותי מחומרי נפץ. מצאה החברה כי באתר התקיימו פעולות בעלות סיכון בטיחותי מחומרי נפץ או כי קיים מידע המצביע על סבירות לכך, תתעד החברה את ממצאיה ותבצע בדיקה מקיפה מול כל הגורמים הרלוונטיים על מנת לבחון את הפעולות שבוצעו לזיכוי השטח מהסיכון הבטיחותי ועל מנת לאמוד את הסיכון לביצוע כלל פעולות שיקום באתר באמצעות יועץ בטיחות ייעודי. החברה תשקף לוועדת ההיגוי את הערכת הסיכון הבטיחותי לכל שלב בשיקום האתר, בהתאם לחומרים שנתקבלו, את פערי המידע שלא הושלמו, ואת הפעולות המקדמיות הנדרשות לצורך כניסת החברה לאתר. ועדת ההיגוי תחליט האם זרוע הביצוע היא שתבצע את הפעולות המקדמיות הנדרשות לזיכוי הבטיחותי הנדרש לקראת תחילת פעולות השיקום. הובהר כי כל חו"ד בטיחותית בנושא באופן כללי ובנושא נפצים בפרט היוצא מטעם החברה לשירותי איכות הסביבה הינה ייעודית בנוגע לכניסתה של החברה לשטח לטובת ביצוע עבודותיה בהיבט הסביבתי בלבד, ולא נועד עבור קבלנים ואו יזמים בהיבט התכנוני או בהיבט פיתוח. הוועדה אישרה את נוהל הכללת אתר בעל סיכון בטיחותי לחומרי נפץ. הוועדה אישרה תקציב ייעודי של 1 מלש"ח (לא כולל מע"מ) לטובת יועץ בטיחות.

6.2. הגדלת תקציב שמירה:

הוועדה אישרה הגדלת תקציב אשר ישמש הצבת שמירה באתרי הפרויקט לאחר פינויים ולקראת תחילת עבודות השיקום בסכום בסך 2.16 מלש"ח (לא כולל מע"מ) לשנה.

6.3. צריפין - הגדלת תקציב הריסה:

הוועדה אישרה הגדלת מסגרת תקציב אשר תשמש לביצוע מדידות, איתור תשתיות ככל שיידרש ולביצוע הריסה ופירוק האתר, וככל שיידרשו גם לביצוע פעולות מקדימות נוספות טרם שיקום האתר ובלבד שאלו קשורות בהריסת האתר, בגובה 1.3 מלש"ח (לא כולל מע"מ).

6.4. צריפין - כלא 4 ובה"ד 16 - תקצוב שיקום:

על פי המלצת החברה לשירותי איכות סביבה חלופת השיקום המומלצת היא חפירה והעברת הקרקע לטיפול ביעדי הקצה המתאימים. הוועדה אישרה את חלופת השיקום המומלצת על ידי החברה וכן מסגרת תקציב על סך 1.86 מלש"ח (לא כולל מע"מ) עבור השיקום.

6.5. דרום גלילות - הכללת אתר ותקצוב חקירה:

בשטח התכנית ובסמוך לאתר "דרום גלילות" מצויים מתחמים נוספים הנדרשים לחקירה ושיקום, כמו מתחם פי גלילות והשטחים הצמודים לו אשר הוכללו בפרויקט במסגרת ועדת היגוי 8 וכן מטמנת רמת השרון ומטמנת עפר בניין אשר הוכללו בפרויקט במסגרת ועדת היגוי 21. בנוסף, פועל בסיס צה"לי אשר מהווה פוטנציאל לזיהום קרקע וישנן הטמנות פסולת פיראטיות.

איכות אוויר • שינוי אקלים • חומרים מסוכנים • רישוי עסקים • אסבסט • שפכים תעשייתיים • קרקעות מזוהמות • קרינה • רעש • חירום
המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

כנפי נשרים 5, ת.ד. 34033 ירושלים 91340 | טל': 02-6553844 | פקס: 02-6553871
www.sviva.gov.il

shulin@sviva.gov.il

לאור האמור לעיל, נדרשת חקירה באתר, וככל שיידרש גם ביצוע פעולות מקדימות נוספות טרום שיקום, כגון: הרחבת חקירה, תיאום/איתור תשתיות, מדידות, הוצאת היתרים וסקר חלופות שיקום. הוועדה אישרה את הכללת האתר במסגרת בפרויקט שיקום קרקעות המדינה. הוועדה אישרה מסגרת תקציב של 1,000,000 ₪ (לא כולל מע"מ) לביצוע חקירה, ופעולות מקדימות לשיקום.

6.6. בסיס דלק נשר – תקצוב שיקום:

על פי המלצת החברה לשירותי איכות סביבה חלופת השיקום המומלצת היא חפירה והעברת הקרקע לטיפול ביעדי הקצה המתאימים. הוועדה אישרה את חלופת השיקום המומלצת על ידי החברה וכן מסגרת תקציב על סך 48.92 מלש"ח (לא כולל מע"מ) עבור השיקום.

6.7. כלא 6 – תקצוב שיקום:

על פי המלצת החברה לשירותי איכות סביבה חלופת השיקום המומלצת היא חפירה והעברת הקרקע לטיפול ביעדי הקצה המתאימים. הוועדה אישרה את חלופת השיקום המומלצת על ידי החברה וכן מסגרת תקציב על סך 1.011 מלש"ח (לא כולל מע"מ) עבור השיקום ועבור פירוק החומה ההיקפית באתר ושינועה ליעד קצה.

6.8. סירקין מתחמים ב'-ה' – תקצוב שיקום:

על פי המלצת החברה לשירותי איכות סביבה חלופת השיקום היא חפירה והעברת הקרקע לטיפול ביעדי הקצה המתאימים. הוועדה אישרה את חלופת השיקום המומלצת על ידי החברה וכן מסגרת תקציב על סך 14.88 מלש"ח (לא כולל מע"מ) עבור השיקום.

6.9. תעש בית הכרם - תקצוב שיקום טרמי של הסלע המזוהם:

בוועדת היגוי 21, נובמבר 21 תוקצבו פעולות של תיחום מוקדי הזיהום בסלע, פיילוט טכנולוגי והקמת מערך ניטור מסביב לאתר. מאז בוצעו קידוחי סלע עמוקים להבנת הגיאולוגיה באתר, תיחום הזיהום לצורך הגדרת היקף העבודה הנדרש למתקני הטיפול, אנליזות מי תהום וגז-סלע והתייעצות עם חברות בינלאומיות המתמחות בשיקום תרמי לצורך הבנת הניסיון המקצועי בעולם בפרויקטים מסוג זה בסמיכות למגורים. לאחר קבלת תמונה מקצועית מלאה יותר של אזור השיקום, ובסיכום עם מחוז י-ם, תכנית השיקום היא להקים מערכת טיפול תרמי בתוך הסלע (ISTR). הובהר כי התקציב המבוקש אינו כולל שיקום מתחת לכביש בגין, ככל שיידרש. שיקום האתר יחל רק לאחר השלמת הליך החקירה מתחת לכביש בגין. במקרה של צורך בתקציב נוסף לשיקום, תתבצע פנייה נוספת לוועדת ההיגוי. הוועדה אישרה מסגרת תקציב של [REDACTED] (לא כולל מע"מ) לשיקום תרמי של הסלע המזוהם באתר על מנת לטפל בזיהום גז הקרקע באתר ובסביבתו.

6.10. ערוער – הגדלת תקציב שיקום:

לאחר סיום שיקום המוקדים הידועים אשר בהם נדרש הטיפול לפי החומר שהועבר ממשרד האנרגיה ומרמ"י, וטיפול בשני מוקדים נוספים אשר התגלו תוך כדי ביצוע עבודות השיקום, התגלו בשטח המחצבה מספר מוקדי הטמנה נוספים המוערכים בכ-85,000 מ"ק. ע"פ הנחיות אגף פסולת במשרד להגנת הסביבה, על מנת לשקם את השטח ולהכינו לשיווק, נדרשים חפירה, מיון וסילוק ואו גריסה של כלל גוף הפסולת, תוך ניצול של החומר למחזור בהתאם להנחיות המקצועיות של האגף. הוועדה אישרה תוספת תקציב ע"ס [REDACTED] (לא כולל מע"מ) כך שהתקציב הכולל לשיקום האתר יעמוד ע"ס [REDACTED] ₪ (לא כולל מע"מ).

איכות אוויר • שינוי אקלים • חומרים מסוכנים • רישוי עסקים • אסבסט • שפכים תעשייתיים • קרקעות מזוהמות • קרינה • רעש • חירום
המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

כנפי נשרים 5, ת.ד. 34033 ירושלים 91340 | טל': 02-6553844 | פקס: 02-6553871
www.sviva.gov.il

shulin@sviva.gov.il

6.11. נחל אבטח – תקצוב המשך שיקום:

עם סיום השלמת פעולות החקירה ולאחר פינוי מצבורי הבוצות באתר, עולה כי נותר לטפל בשני אזורים הבאים: תוואי הגלישות – כ- 10 דונם של זיהום המצוי בעיקר בפני השטח, ובקרקעית הנחל המנקז את תוואי הגלישות. לצורך שיקום אזור זה יש לחפור את הקרקע המזוהמת, לפנותה לטיפול ביעד קצה מתאים ולמלא את הבורות שנוצרו. הוועדה אישרה חלופת השיקום המומלצת על ידי החברה וכן מסגרת תקציב נוספת על סך 5,964,014 ₪ (כולל תקורות ומע"מ) עבור השלמת שיקום האתר.

6.12. פרויקט אסבסט בגליל:

במסגרת התקציב שאושר עד היום לא נלקחו בחשבון עלויות תקורות הניהול. בצירוף תקורות הניהול התקציב שאושר בוועדת ההיגוי חורג מהתקציב שאושר על ידי קרן הניקיון (25 מלש"ח) ולכן עודכנה רשימת האתרים שאושרה בוועדת ההיגוי 23 כך שהוסרו אתרים שאינם דחופים לביצוע על מנת להתכנס לתקציב המאושר. במסגרת עדכון הרשימה הוטמעו השינויים הבאים:

א. הסרת אתרים פחות דחופים על מנת להתכנס לתקציב שאישרה קרן הניקיון (מסומנים בקו חוצה).

ב. עדכון עלויות – בפרוטוקול שאושר בוועדת ההיגוי 23 העלות לקוב התבססה על הערכה של [REDACTED] לקוב. לאחר ביצוע התקשרויות העלות בפועל היא [REDACTED] לקוב ולכן העלות בטבלה עודכנה בהתאם.

ג. הוספת תקורה משוערת (מקסימאלית) – 10%.

ד. עדכון הבצ"מ לכלל האתרים ל-25% - לאור דיוק העלויות וביצוע התקשרויות, עודכן הבצ"מ ל-25%.

ה. הוספת מע"מ.

לאחר העדכון לעיל, כלל התקציב לאתרים המאושרים הינו: 23,038,748 ₪ (כולל מע"מ).

כפי שעולה מהתנהלות הפרויקט עד כה וכן מהניסיון שנצבר בשלב א' של פרויקט האסבסט בגליל, דינמיקת העבודה ואיתה ממצאי האתרים לטיפול משתנה ככל שמתקדם הפרויקט מהסיבות הבאות:

- i. אתרים חדשים מתגלים תוך כדי עריכת סקרים יזומים כחלק מהותי מהפרויקט.
- ii. אתרים חדשים מתגלים במסגרת סקרים המבוצעים לפי הנחיות וועדות התכנון, כחלק מהליכי פיתוח.
- iii. במהלך עבודה באתרים של הפרויקט, מתגלים אזורים סמוכים נוספים, חלקם בהקשר כלשהו לאתר העבודה (לדוגמה - חצרות באותו רחוב או שכונה, שטחים ציבוריים של אותו קיבוץ, מספר שטחים פרטיים של בעלים אחד) וחלקם לא (לדוגמה - גילוי שכבת אסבסט עמוקה מזו שהוערכה בסקר, גילוי אזורי זיהום מעבר למה שנמצא בסקר).

כתוצאה מגילוי אתרים חדשים המייצרים סיכון לסביבה, נדרשת גמישות להרחבת הפעילות באתר לאזור סמוך שאינו ברשימה המאושרת, אך מחייב טיפול דחוף עקב תנאי זמינות של מפקחי האסבסט, יתרון ביעילות בעבודות סילוק המפגע וחיסכון בעלויות ובלוחות הזמנים.

בדיון על אמות המידה לגמישות בהכללת אתרים הנוספים תוך כדי עבודה, הוסבר שרדיוס של עד 3 ק"מ משקף מצבים בהם עבודה במגרש ספציפי ביישוב כפרי מעלה צורך בעבודות נוספות במגרשים או בשטחים חקלאיים נוספים בקצה היישוב, ועל כך הרדיוס הגדול יחסית. הוועדה אישרה את הרחבת שיקום האתרים

איכות אוויר • שינוי אקלים • חומרים מסוכנים • רישוי עסקים • אסבסט • שפכים תעשייתיים • קרקעות מזוהמות • קרינה • רעש • חירום
המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

כנפי נשרים 5, ת.ד. 34033 ירושלים 91340 | טל': 02-6553844 | פקס: 02-6553871
www.sviva.gov.il shulin@sviva.gov.il

מאסבסט לאתרים סמוכים, כמפורט לעיל. הועדה אישרה תקצוב של 1.7 מיליון ש"ח (כולל מע"מ ותקורות)
נוספים לטובת הרחבת שיקום אתרים כמפורט לעיל.

איכות אוויר • שינוי אקלים • חומרים מסוכנים • רישוי עסקים • אסבסט • שפכים תעשייתיים • קרקעות מזהמות • קרינה • רעש • חירום
המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

כנפי נשרים 5, ת.ד. 34033 ירושלים 91340 | טל': 02-6553844 | פקס: 02-6553871
www.sviva.gov.il shulin@sviva.gov.il

7. להלן סיכום התקציבים החלטות הוועדה:

מסגרת תקציבית (מיליון ₪, ללא מע"מ)	מהות ההחלטה	מתחם
1	הכללת אתרים עם חשד לסיכון בטיחותי מנפצים ותקצוב יועץ בטיחות בנפצים	כללי – מתחמים עם חשד לסיכון בטיחותי מנפצים
1	הכללת אתר ותקצוב חקירה	דרום גלילות
48.92	תקצוב שיקום	בסיס דלק נשר
1.01	תקצוב שיקום	כלא 6
1.86	תקצוב שיקום	צריפין - כלא 4 ובה"ד 16
14.88	תקצוב שיקום	סירקין מתחמים ב'ה'
████████	תקצוב שיקום	תע"ש בית הכרם
████████	הגדלת תקצוב שיקום	מחצבת ערוער
5.96 (כולל מע"מ ותקורות)	הגדלת תקצוב שיקום	נחל אבטח
1.3	הגדלת תקצוב הריסה	צריפין – הריסה
2.16	עדכון תקצוב שנתי	שמירה
1.7 (כולל מע"מ ותקורות)	עדכון נהלי עבודה	פרויקט אסבסט בגליל
████████		סה"כ

סיכום דברים התבצע ע"י: איתי בן דוד

העתקים: נוכחים, חברי וועדת ההיגוי

